

РЕШЕНИЕ

КАРАР

2022 елның «12» октябрь

Алабуга шәһәре

№ 203

Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы депутаты статусы
турында нигезләмәне раслау турында

"Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары
турында" 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законнар,
"Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында" 2004 елның 28 июлдәгә
45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы
Алабуга муниципаль районы муниципаль берәмлеге Уставына нигезләнеп,
Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Кушымта нигезендә Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы депутаты статусы турында нигезләмәне расларга.
2. "Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы депутаты статусы турында Нигезләмәне раслау хакында" Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советының 2006 елның 18 апрелдәгә 48 номерлы карары үз көчен югалткан дип танырга.
3. Әлеге карарны «Новая Кама» газетасында, «Алабуга Нуры» газетасында һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә бастырып чыгарырга, шулай ук шәһәр Алабуга.рф рәсми сайтында урнаштырырга.
4. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.
5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны муниципаль төзелеш һәм депутат этикасы мәсьәләләре буенча даими депутат комиссиясенә йөкләргә.

Рәис урынбасары

О.Е. Колпаков

Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы депутаты статусы турында нигезләмә

Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы депутатының хокукларын һәм бурычларын, шулай ук депутат тарафыннан үз вәкаләтләрән башкарганда төп хокукый һәм социаль гарантияләрне билгели.

Мәддә 1. Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы депутаты статусының хокукый нигезе

1. Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы депутаты статусы (алга таба – депутат) Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы муниципаль берәмлеге Уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнә.

2. Жирле үзидарә органнары депутатның үз хокукларын һәм бурычларын нәтижәле тормышка ашыру өчен шартлар тудыра.

Мәддә 2. Депутат вәкаләтләре вакыты

1. Депутатның вәкаләтләре, әлеге Нигезләмәнән 3 статьясында каралган очраклардан тыш, яңа чакырылыш Алабуга муниципаль районы Советы эшли башлаган көннән башлана һәм туктатыла.

2. Депутатның вәкаләтләре вакыты «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы муниципаль берәмлеге Уставы белән билгеләнә.

Мәддә 3. Депутат вәкаләтләрән вакытыннан алда туктату

1. Депутат вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла:

- 1) үлем;
- 2) үз теләге белән отставкага китү;
- 3) суд тарафыннан сәләтсез яки чикләнгән сәләтле дип тану;
- 4) суд тарафыннан билгесез югалган дип тану яки үлгән дип игълан итү;
- 5) аңа карата суд хөкеменең законлы көченә керүе;
- 6) Россия Федерациясеннән читкә даими яшәү урынына чыгу;
- 7) чит ил гражданы яки Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә

катнашучы буларак чит дәүләт гражданлыгын туктату, аның нигезендә чит ил гражданы чит дәүләт гражданлыгы (бирелүе) яисә яшәү өчен төр яисә Россия Федерациясе гражданының чит дәүләт территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы башка документы булганда, Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсе нигезендә, Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсе белән башкасы каралмаган булса, жирле үзидарә органнарына сайланьрга хокуклы;

8) сайлаучыларның фикерләре;

9) тиешле жирле үзидарә органы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;

10) хәрби хезмәткә чакыру яки аны алыштыручы альтернатив граждан хезмәтенә юнәлеш;

11) " Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында»2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләренә үтәмәгән очракта;

12) " Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында «2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда каралган башка очракларда.

13) жирлек башлыгы, муниципаль район жирлегенең вәкиллеке органы депутаты буларак аның вәкаләтләрен туктату.

2. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы карары вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгәннән соң 30 көннән дә соңга калмыйча кабул ителә.

3. Татарстан Республикасы Президенты депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәжәгать иткән очракта вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килү көне итеп Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советына әлеге гариза кергән көн санала.

Мәддә 4. Депутат таныклыгы һәм күкрәк билгесе

1. Депутатның Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы депутатының шәхесен һәм вәкаләтләрен раслаучы төп документы булган таныклыгы, шулай ук үз вәкаләтләре чоры дәвамында файдалана торган күкрәк билгесе бар.

2. Депутатның таныклыгы һәм күкрәк билгесе турында нигезләмә, аларның тасвирламасы Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы тарафыннан раслана.

Мәддә 5. Депутат үз вәкаләтләрен башкару шартлары

1. Депутат, Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы муниципаль берәмлеге уставында билгеләнгән очраклардан тыш, депутат эшчәнлеген бушатылмаган нигездә алып бара, үзенең депутат эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт вазыйфаларын башкару белән бергә алып бара.

2. Мәддә 6. Депутат эшчәнлегә формалары

1. Депутат эшчәнлегенә формалары булып тора:

- а) Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы утырышларында катнашу;
- б) Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы комиссияләре эшендә катнашу;
- в) Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы карарларының проектларын Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы карарларына күртү;
- г) депутат таләбен күртү;
- д) депутат мөрәжәгатә юнәлеше;
- е) дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына, жәмәгать берләшмәләренә һәм аларның вазыйфаи затларына тәкъдимнәр күртү;
- ж) гражданнар хокукларын бозуны кичекмәстән кисәтү буенча чаралар күрү таләбе белән тиешле вазыйфаи затларга мөрәжәгать итү;
- з) сайлаучылар белән эшләү;
- и) депутат берләшмәләре – фракцияләр һәм депутат төркемнәре эшендә катнашу;
- к) территорияль ижтимагый үзидарәне оештыруда катнашу.

2. Депутат эшчәнлегә шулай ук федераль законнарда, Татарстан Республикасы Конституциясендә һәм законнарында, Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы муниципаль берәмлегә Уставында, Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы Регламентында, башка муниципаль актларда каралган башка формаларда да гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Мәддә 7. Депутатның Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы утырышларында катнашуы

1. Депутат шәхсән Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы утырышларында катнаша.

2. Депутат Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы утырышларын уздыру вакыты һәм урыны, карауга кертелә торган мәсьәләләр турында үз вакытында хәбәр итә, шулай ук бу мәсьәләләр буенча барлык кирәкле материалларны Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы Регламенты нигезендә ала.

Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы утырышында катнаша алмасаң, депутат бу хакта алдан ук Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы рәисенә хәбәр итә.

3. Депутат хокукы:

1) Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советында комиссиядә һәм тиешле вазыйфаларда сайланырга һәм сайланырга.

2) Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы тарафыннан карау өчен мәсьәләләр тәкъдим итәргә;

3) Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы тарафыннан оештырыла торган (билгеләнә, килешә) Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы тарафыннан сайлана торган (билгеләнә торган) вазыйфаи затлар кандидатураларын булдыру мәсьәләләре буенча фикер белдерергә;

4) хокукый инициативаны гамәлгә ашыру тәртибендә Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы хокукый актлары проектларын кергү;

5) көн тәртибе буенча тәкъдимнәр һәм искәrmәләр кертергә, тикшерелә торган мәсьәләләрне карау һәм аларның асылы буенча, Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советының карарлар проектларына һәм башка актларына төзәтмәләр кертергә;

6) Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы ытырышында Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының теләсә кайсы органының яки вазыйфаи затының чираттан тыш хисабын яки мәгълүматын тыңлау турында тәкъдимнәр кертергә;

7) Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә фикер алышуларда катнашырга;

8) Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы ытырышларында, аның фикеренчә, ижтимагый әһәмияткә ия гражданнар мөрәжәгатьләрен игълан итәргә;

9) үз тәкъдимнәрегезне нигезләү һәм тавыш бирү мотивлары буенча чыгыш ясау, белешмәләр һәм аңлатмалар бирү;

10) Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы ытырышлары беркетмәләренең эчтәлегә белән танышырга.

4. Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы ытырышында депутат әйткән тәкъдимнәр һәм искәrmәләр Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советының тиешле комиссиясе тарафыннан карала һәм тикшерелә.

Мәддә 8. Депутатның Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советының даими һәм вакытлы комиссияләре эшендә катнашуы

1. Депутат Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы комиссияләре эшендә катнаша, аның әгъзасы булып тора, тәкъдимнәр кертә, карарлар кабул итү һәм карарлар буенча фикер алышуда катнаша.

2. Депутат үзе әгъза булмаган комиссия эшендә катнаша, тәкъдимнәр кертә, карала торган мәсьәләләр буенча фикер алышуда һәм киңәшмә тавышы хокукы белән карарлар кабул итүдә катнаша ала.

9 Статья. Депутатның Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен үтәүдә катнашуы

11. Депутат Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен аларның компетенциясе чикләрендә үтәргә тиеш.

2. Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы яисә аның комиссияләре йөкләмәсе буенча депутат Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы карарларының муниципаль берәмлек чикләрендәге оештыру-хокукый рәвешләренә һәм милек рәвешләренә бәйсез рәвештә жирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлары тарафыннан үтәләшен тикшерүдә катнаша.

3. Депутат йөкләмәне үтәү нәтижәләре турында Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы советына яисә аның комиссиясенә хәбәр итә.

Мәддә 10. Депутат таләбе

1. Депутат Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы утырышларында депутат таләбе белән жирле үзидарә органнарына, жирле үзидарә органнарының вазыйфай затларына, Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы тарафыннан төзелә яисә сайлана торган башка органнарның житәкчеләренә, Алабуга шәһәре территориясендә урнашкан муниципаль предприятие һәм учреждение житәкчеләренә мөрәжәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат таләбе - депутатның Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы карары буенча депутат таләбе дип таныла торган мөрәжәгәте. Депутат таләбе турындагы тәкъдим депутат яисә депутатлар төркеме тарафыннан язма формада кертелә һәм Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы утырышында игълан ителә.

3. Депутат таләбе жибәрелгән жирле үзидарә органы, вазыйфай зат, муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесе аңа Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы билгеләгән вакыттан 15 көннән дә соңга калмыйча, язма рәвештә җавап бирергә тиеш. Җавап органның житәкчесе, вазыйфай заты, депутат таләбе жибәрелгән муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесе яки аның вазыйфаларын вакытлыча башкаручы зат тарафыннан тарафыннан имзаланырга тиеш.

4. Сорауның инициаторы сорау буенча куелган сорауларны карауда турыдан-туры катнашырга хокуклы. Аларны карау көне турында сорау инициаторына сорау караган көнгә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

5. Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы Жирле үзидарә органына, жирле үзидарә органының вазыйфай затына, муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесенә депутат кушуы буенча кабул ителгән карарның үтәлеше турында язма җавап бирергә хокуклы.

Мәддә 11. Депутат мөрәжәгәте

1. Депутат мөрәжәгәте буларак депутатның Дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына, күрсәтелгән органнарның вазыйфаи затларына, муниципаль предприятие һәм учреждение житәкчеләренә язма формада мөрәжәгәте, оештыру-хокукий формасына бәйсез рәвештә муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан ижтимагый берләшмәләргә һәм аларның компетенциясенә керә торган мәсьәләләр буенча депутатның депутат эшчәнлегенә бәйле мәгълүмат һәм белешмәләр алу максатыннан, язма рәвештә депутатның мөрәжәгәте санала.

2. Депутат мөрәжәгәте депутат бланкында рәсмиләштерелә һәм депутат тарафыннан мөстәкыйль рәвештә жиберелә.

3. Дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары вазыйфаи затлары, оештыру-хокукий формасына бәйсез рәвештә оешмалар һәм ижтимагый берләшмәләр тарафыннан депутат мөрәжәгәтләрен карау гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм сроктарда башкарыла.

4. Депутат мөрәжәгәтенә жавап мөрәжәгәтә куелган мәсьәләләрнең асылында булырга тиеш һәм мөрәжәгәт жиберелгән вазыйфаи зат яки вәкаләтле зат тарафыннан имзаланырга тиеш.

Мәддә 12. Депутатның сайлаучылар белән мөнәсәбәте

1. Депутат сайлау округы сайлаучылары, шулай ук предприятие коллективлары, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар белән элемтәдә тора.

2. Депутат сайлаучыларның мөрәжәгәтләрен карый, гражданны кабул итә, дәүләт хакимиятенә тиешле органнарына, жирле үзидарә органнарына һәм ижтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә, шулай ук айга кимендә бер тапкыр сайлаучыларны кабул итә.

3. Депутат сайлаучыларга алар белән очрашулар вакытында, шулай ук массакуләм мәгълүмат чаралары аша үз эшчәнлегенә турында хәбәр итә.

4. Депутат сайлаучыларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгәтләрен тәмин итү буенча чаралар күрә:

алардан кәргән тәкъдимнәрен, шикәятләрен карый, үз вәкаләтләре чикләрендә алардагы сорауларны дәрәҗәләп чышарга ярдәм итә;

гражданны кабул итә;

жәмәгәтчелек фикерен өйрәнә һәм кирәк булганда тиешле дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр кертә.

5. Депутатларның сайлаучылар белән очрашулары махсус билгеләнгән урыннарда, биналарда, ишегалды эчендәге территорияләрдә уздырыла.

Депутатның жәмәгәтчелек чарасы рәвешендә сайлаучылар белән очрашулары жылышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турында Россия Федерациясе законнары нигезендә үткәрелә.

Мәддә 13 . Депутатның депутат берләшмәләре эшендә катнашуы

1. Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы депутаты бергәләп эшчәнлек алып бару һәм карала торган мәсьәләләр буенча позицияне белдерү өчен төзелә торган депутат фракциясе яки төркем составына керергә хокуклы.

2. Фракцияләрне һәм башка депутат берләшмәләрен булдыру, теркәү һәм эшчәнлек тәртибе Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы Регламенты белән билгеләнә.

Мәддә 14. Депутатның жирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлары белән мөнәсәбәте

1. Депутат Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы, аның органнары эшчәнлегендә актив катнашуны тәмин итә торган хокукларның тулылыгына ия.

2. Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы депутатының сайлау округындагы эше, Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы, аның органнары карарларының һәм йөкләмәләренен үтәләше турында хәбәрән тыңларга хокуклы.

3. Жирле үзидарә органнары һәм аның вазыйфай затлары депутатка аның эшендә кирәкле ярдәм күрсәтәләр, депутатка жирле үзидарә органнары эшчәнлеге, икътисадый һәм социаль үсеш программаларын үтәү барышы, депутат тәкъдимнәре һәм критик кисәтүләр буенча кабул ителгән чаралар турында хәбәр итәләр, депутат тарафыннан законнарны, муниципаль берәмлекләренә вәкиллеке органнары эше тәжрибәсен, жәмәгәтчелек фикерен өйрәнүгә ярдәм итәләр.

Мәддә 15. Депутатның вазыйфай затлар тарафыннан кабул итүгә хокукы

Депутат үз эшчәнлеге мәсьәләләре буенча Алабуга шәһәре территориясендә жирле үзидарә органнарының, предприятиеләрнен, оешмаларның, муниципаль милек рәвешләрендәге учреждениеләрнен вазыйфай затларын чираттан тыш кабул итү хокукыннан файдалана.

Мәддә 16. Депутатның мәгълүмат алу һәм тарату хокукы

Депутат жирле үзидарә органнарыннан, муниципаль оешмалардан һәм аларның вазыйфай затларыннан закон белән саклана торган яшерен булмаган депутат эшчәнлегенә бәйле мәсьәләләр буенча мәгълүмат алырга хокуклы.

Мәддә 17. Депутат вазыйфалары

1. Депутат бурычлы:

1) үз эшчәнлеген гәмәлгә ашырганда Россия Федерациясе Конституциясен, федераль законнарны, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан

Республикасы законнарын, район Уставын, башка муниципаль хокукый актларны үтэргэ;

2) гражданның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәмин итү;

3) сайлаучыларны даими, айга ким дигәндә бер тапкыр кабул итү;

4) оештыру-хокукый формасына карамастан, гражданның, оешмаларның, жәмәгать берләшмәләренә, дәүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарә органнарының мәрәжәгатьләрен үз компетенциясе чикләрендә үзләренә жавапларын вакытында карарга һәм аларга жавап бирергә;

5) сайлаучылар алдында очрашуларда елына ким дигәндә бер тапкыр хисап тотарга;

6) депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләрен үтэргә;

7) "Коррупциягә каршы көрәш турында" 2008 елның 25 декабрәдәге 273-ФЗ номерлы федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләрен, тыюларны, вазыйфаларны үтэргә;

8) әхлак һәм депутат этикасы нормаларын үтэргә;

9) закон белән саклана торган дәүләт һәм башка серне сакларга, шулай ук депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле рәвештә үзенә танылган гражданның шәхси тормышына, намусына һәм абруена кагылышлы мәгълүматларны игълан итмәскә;

10) ел саен, хисап финанс елыннан соң килүче елның 30 апреленнән дә соңга калмыйча, үз керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәтләре һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында гамәлдәге законнар нигезендә белешмәләр тапшырырга тиеш.

2. Депутат үзенә федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, район Уставы һәм башка муниципаль хокукый актлар белән йөкләнгән башка вазыйфаларны башкара.

Мәддә 18. Депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләр

1. Даими нигездә үз вәкаләтләрен башкаручы депутат хокуксыз:

1) шәхсэн яки ышанычлы шәхесләр аша эшқуарлык эшчәнлегә белән шөгылләнү;

2) түбәндәге очраклардан кала, коммерциячел яки коммерциячел булмаган оешма белән идарә итүдә катнашыгыз:

а) жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында оештырылган сәяси партия, һөнәр берлеге органы белән идарә итүдә, съездда (конференциядә) яисә башка ижтимагый оешманың гомуми жыелышында, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларында, күчәмсез милек милекчеләре ширкәтләрендә катнашу;

б) коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә (сәяси партия идарәсендә, һөнәри берлек органында, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль

берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында оештырылган башлангыч профсоюз оешмасының сайлау органында, съездда (конференциядә) яисә башка иҗтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының гомуми жыелышында бушлай катнаша, бу Татарстан Республикасы Президентына алдан хәбәрнамә тәртибе буенча Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән;

в) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре советы Ассоциациясендә, башка муниципаль берәмлекләр берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү;

г) муниципаль берәмлек булып торган оешманың идарә органнарында һәм Ревизия комиссиясендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен, оештыручының вәкаләтләрен яисә муниципаль милектә булган акцияләрне (устав капиталындагы өлешләр) идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен, гамәлгә куючы (акционер, катнашучы) муниципаль хокукый актларга туры китереп муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә бирү;

д) федераль законнарда каралган башка очраklar;

3) мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлектән тыш, бүтән түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнәргә. Шулай ук вакытта мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек чит дәүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса;

4) Россия Федерациясенең халыкара килешүе яки Россия Федерациясе законнары белән башкасы каралмаган булса, идарә органнары, Попечительләр яки Күзәтчелек советлары, чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларның башка органнары һәм Россия Федерациясе территориясендә эшләүче структур бүлекчәләре составына керергә.

2. Даими нигездә вәкаләтләрен башкаручы Депутат граждан административ яисә жинаять эше яисә административ хокук бозу турындагы эш буенча яклаучы яки вәкил (законлы вәкиллеке очраklарыннан тыш) буларак комиссия исемлегенә керә алмый.

Мәддә 19. Депутат этикасы

1. Депутат закон, этика һәм әхлак нормаларын катгый үтәргә тиеш, шулай исаптән:

1) Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы утырышларында билгеләнгән дисциплинаны һәм регламентны үтәргә;

2) башка депутатларга, вазыйфай затларга һәм ул депутат вәкаләтләрен үтәүгә бәйле рәвештә мөнәсәбәтләргә кергән гражданнырга карата түземлек һәм хөрмәт күрсәтмәү;

3) Дәүләт, хезмәт, коммерция, шәхси яки закон белән саклана торган башка серне белсә, депутатлык эшчәнлегенә белән бәйле булмаган максатларда үзенә

танылган мәгълүматларны игълан итмәскә һәм кулланмаска;

4) жирле үзидарә органнары эшендә катнашудан тыелырга һәм депутат статусын жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфай затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданныр эшчәнлегенә шәхсэн яки якын туганнарына кагылышлы мәсьәләләрне хәл иткәндә йогынты ясау өчен кулланмаска;

5) депутат вазыйфаларын объектив башкаруда шик тудырырга мөмкин булган гамәлләрдән, гаризалардан, гамәлләрдән тыелырга, шулай ук аның абруена яки Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы абруена зыян китерә алырлык конфликтлы хәлләрдән сакланырга;

6) мәнфәгатьләр каршылыгына китерә торган яки китерә алган бурычларны үтәгәндә шәхси кызыксыну туганда - бу турыда Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы карары белән расланган тәртиптә Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советына хәбәр итәргә һәм аның мәнфәгатьләр конфликтын булдырмауга юнәлдерелгән карарларын үтәргә;

7) Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы тарафыннан билгеләнгән гавами чыгышлар кагыйдәләрен үтәргә.

2. Депутат этикасы бозылган очракта, депутатның Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советы йөкләмәсе буенча үз-үзен тотышы турындагы мәсьәлә тиешле комиссия тарафыннан карала.

Мәддә 20 . Депутат эшчәнлеген башкару гарантияләре

1. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыруның матди һәм башка гарантияләре Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы муниципаль берәмлеге Уставы, Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Советының муниципаль норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

2. Депутат хокукларын жинаять яки административ жаваплылыкка тарту, тоткарлау, арестлау, тентү, сорау алу, аларга карата башка жинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылу, шулай ук алар биләгән торак һәм (яисә) хезмәт урыны, аларның багажы, шәхси һәм хезмәт транспорт чаралары, хат алышу өчен оператив-эзләү чаралары үткәргәндә, депутат хокукларын гарантияләү, аларны жинаять яки административ жаваплылыкка тарту, тоткарлау, тентү, сорау алу, аларга карата башка жинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылу, алар кулланган элемент чаралары, аларга караган документлар федераль законнар белән билгеләнә.

3. Депутат тавыш биргәндә белдерелгән фикер, позиция һәм аның статусына туры килә торган башка гамәлләр өчен, шул исәптән вәкаләтләр вакыты чыкканнан соң, жинаять яки административ жаваплылыкка тартыла алмый. Әлеге нигезләмә депутат тарафыннан гавами мыскыллау, яла ягу яки Федераль законда каралган башка хокук бозу очракларына кагылмый.